

Modstandskraft mod indvoldsorm er arveligt

Den udstrakte brug af ormemedicin har verden over skabt et voksende problem med resistens hos parasitterne mod de anvendte midler. Der er ikke nye anvendelige midler på vej ind på markedet i den nærmeste fremtid, så der er alene af den grund brug for at finde andre og mere bæredygtige metoder. At undgå brugen af medicin er en del af den økologiske tankegang, så selv om alle fåreavlere vil have glæde af nye tiltag på området, er der ingen tvivl om at økologerne har en særlig interesse. Kombineret med en god græsmarksstyring vil avl på forstærket immunforsvar ifølge australske forskers forsøg og beregninger gøre det muligt at have et fårehold uden brug af ormekure.

Forskningsresultater fra Australien og England viser således, at der kan avles på immuniteten. Der er ikke tale om en enkelt resistens gen, men om evnen til at opbygge immunitet, baseret på en kombination af gener. Immuniteten mod orm opbygges hovedsagelig i løbet de første 4 – 5 måneder på græs. Således er moderdyrenes modstandskraft væsentlig og der skal således lægges ekstra opmærksomhed i hvilken vædder, der er far, når der udvælges blandt gimmerlammene til næste års tillæg.

En af gevinsterne ved immune får er, at parasitbelastningen på græsmarkerne reduceres til gavn for de øvrige dyr i besætningen, idet de immune dyr også udskiller færre ormeæg.

Avl på dyr med stærkt immunforsvar

Hvert år udtages gødningsprøver af alle gimmere, der læmmer for første gang og i laboratoriet tælles, hvor mange orm, hvert enkelt får udskiller. Det gøres lige efter læmning, for da er fårene mest sarte og forskellen bliver således tydelig.

Navn	CKR	FEC index	Sikkerhed	fødselsdato	Race	S-indeks
Ekspert	10852-05538	148	47	16-04-2013	Lleyn	101
Bill	10852-03733	147	65	14-04-2010	Lleyn	108
Darling	10852-04990	147	71	11-04-2012	Lleyn	113
619/01083	UK619/01083	138	25	07-04-2011	Lleyn	
Gorbatjov	10852-06322	122	20	15-04-2015	Lleyn	104
1016	75686-01016	122	35	25-03-2010	Texel	97
Galant	10852-06363	118	15	18-04-2015	Lleyn	96
Ernesto	10852-05542	117	42	17-04-2013	Lleyn	105
619/0815	UK619/0815	114	38	28-02-2011	Lleyn	
Garibaldi	10852-06294	114	16	13-04-2015	Lleyn	101
619/91904	UK619/91904	111	35	04-04-2009	Lleyn	
3238	10852-03238	108	67	10-03-2007	Lleyn	95
3235	10852-03235	108	6	10-03-2006	Lleyn	94
3239	10852-03239	87	50	10-03-2007	Lleyn	90
949	83679-00949	79	59	20-02-2007	Texel	97
3237	10852-03237	76	61	10-03-2006	Lleyn	103
5482	10852-05482	70	38	09-04-2013	Lleyn	97
Fjodor	10852-05885	65	29	08-04-2014	Lleyn	97
Do It	10852-04902	52	64	03-04-2012	Lleyn	91

I statistikken viser det sig hurtigt, hvilke væddere, der giver de stærkeste moderfår. Tabellen ovenfor viser forskellen mellem de anvendte avlsvæddere, der har afkom i besætningen.

FEC indeks er beregnet ud fra, at gennemsnittet af ormeæg i gødningen for det enkelte hold afkom i det enkelte år sættes lig 100.

Da der er stor forskel på opbygget immunforsvar hos åringsfår og ældre får, bruges kun data fra åringsfår. Da vejret har stor indflydelse på ægudskillelsen, er data også opdelt efter år og efter køn. Besætningen deltager i den landsdækkende fåreregistrering og S-indeks er den beregnede avlsværdi herfra. Da der ikke generelt i Danmark avles på immunforsvar, er de væddere med det bedste S-indeks ikke nødvendigvis samtidig dem med det bedste immunforsvar. Da de engelske væddere ikke har data i den danske database, så har de ikke noget S-indeks og deres afkom et lavt S-indeks. Avlsfremgang indebærer således, at man i udvælgelsen tager hensyn til begge indekser, blandet med sund fornuft.

Opdateret januar 2017